

“ТЕРЕМ–ЛЕТЕЦ” ЕООД

AQAP 2110

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ СОФИЯ – 1839 кв. Враждебна

тел. 02/94-21-625; факс 02/945-60-19; E-mail: letec@terem-letec.com

УПРАВИТЕЛ

02/94-21-611; 945-44-48

0895/534-832

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА “ТЕРЕМ-ЛЕТЕЦ” ЕООД през 2016 година

1. Обща информация за “Терем-Летец” ЕООД

Дружеството е учредено на 26.08.1998 г., със съдебно решение №1 по ф.д. № 8410/1998 г., като еднолично търговско дружество с ограничена отговорност.

През 2008 г., съгласно разпоредбата на §4 от Закона за търговския регистър, дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 131273133.

Основният капитал е в размер на 4 653 990 лв. и е разпределен в 465 399 броя дяла дяла с номинална стойност в размер на 10 лв. за дял
Седалището и адресът на управление на дружеството е гр. София, р-н Кремиковци, ж.к.Аерогара – Северен район” - София.

Предметът на дейност на дружеството за отчетния период е извършване на капитален и среден ремонт на военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военнотехническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, развитие и усъвършенстване на специална и гражданска продукция, услуги, техническа помощ и обучение.

Едноличен собственик на капитала на “Терем-Летец” ЕООД е „Терем“ ЕАД, който е с едноличен собственик на капитала - българската държава. Правата на българската държава, с оглед на отрасловата компетентност, се упражняват от Министъра на отбраната.

Дружеството се представлява и управлява от управителя Д-р инж. Николай Пенев Загорски. В дружеството е назначен контролор Мирослав Стоянов Бейков.

2. Развитие на дейността и състояние на дружеството през 2016 г.

Стопанската дейност на „Терем-Летец” ЕООД през 2016 година беше организирана в насока за изпълнение на утвърдената годишна Бизнес-програма от принципала на дружеството. Тя се осъществяваше в следните условия:

- Ограничен брой договори, възлагани от МО за ремонти, производство, модернизация и утилизация на въоръжение и военна техника;

- Криза на вътрешния и външните пазари на специализирана машиностроителна продукция.

По отношение на основните показатели на одобрената бизнес-програма за 2016 година, дружеството отчита следното изпълнение:

№	Показатели	мярка	БП за 2016 г.	Отчет за 2016г.	Изпълнение %
1.	Нетни приходи от продажби	хил. лв.	7 000	4 511	64.44
2.	Счетоводна печалба/(загуба)	хил. лв.	231	617	267.10
3.	Рентабилност на продажбите	%	3.3	13.68	414.55
4.	Численост на персонала	човека	150	144	96.00
5.	Инвестиции – придобити активи	хил. лв.	170	51	30.00

Разчетените показатели в бизнес-програмата (БП) за 2016 година в общи линии са изпълнени. Изпълнението на показателите “Нетни приходи от продажби”, “Финансов резултат” и “Рентабилност на продажбите” основно се дължи на отчетените приходи от специалната продукция.

Обобщената финансова информация за дейността на дружеството през 2016 г. е:

<i>В хиляди лева</i>	31 Декември 2016	31 Декември 2015
	BGN'000	BGN'000
Нетекущи активи	2 183	2 318
Текущи активи	3 497	2 906
Общо активи	5 680	5 224
Нетекущи пасиви	942	7 080
Текущи пасиви	8 297	2 316
Общо пасиви	9 239	9 396
Собствен капитал	(3 559)	(4 172)
Приходи - общо	4 858	3 052
Неразпределена печалба/(Непокрита загуба) от минали години	(9 188)	(8 599)
Печалба/(загуба) за годината	617	(589)
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината	613	(622)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(443)	835
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(51)	(37)
Нетни парични потоци от финансова дейност	-	148
Нетен паричен поток	(494)	946

Предприетите действия от ръководството на дружеството позволиха да се подобри осигуреността с договори за производство на специална и гражданска продукция и да се постигне по-добро натоварване на мощностите и на персонала в сравнение с предходната 2015 година.

№	Показатели	2016 г.	2015 г.
1.	Оборотен капитал	(4 800)	590
2.	Коефициент на обща ликвидност	0.42	1.26
3.	Коефициент на незабавна ликвидност	0.18	0.60
4.	Коефициент на абсолютна ликвидност	0.06	0.45

Придобити сертификати по стандарти за качество, или други международно признати стандарти	
➤ По БДС EN ISO 9001:2008 притежаваме сертификат 175364-2015-AQ-BGR-RvA със срок на действие до 15.09.2018 г.	На 08.03.2016г. е издаден сертификат от DNV GL
➤ По AQAP 2110 притежаваме сертификат Серия СК86/2015 със срок на действие до 23.01.2017 г.	На 17 и 18.05.2016 г. е извършен втори надзорен одит потвърждаване на съответствието на СУК на изискванията на AQAP 2110.
Придобит сертификат за управление на околната среда (EMAS) или друг вид сертификат	
➤ По БДС EN ISO 14001 притежаваме сертификат BG120674.2Е със срок на действие до 15.09.2018г. ➤ BS OHSAS 18001 притежаваме сертификат CZE-150082.2 със срок на действие до 23.01.2019г.	На 24.01.2016 г. са издадени сертификатите от Bureau Veritas Certification
Регистриран или закупен патент за изобретение/Свидетелство за регистрация на полезен модел, търговска марка и др., които се използват в основната дейност на дружеството или ще бъдат използвани в бъдеще.	
➤ Свидетелство за ремонтна организация на вертолет Ми-24 № 07В/МВЗ-2013 от АО "МВЗ им. М.Л. МИЛЯ" със срок на действие до 31.01.2016 г.	В периода 01.02-13.02.2016г. извършен ресертификационен одит от АО "МВЗ им. М.Л. МИЛЯ" за подновяване свидетелства № 07В/МВЗ-2013 и № 04В/МВЗ-2011.
➤ Свидетелство за ремонтна организация на вертолет Ми-8, Ми-17 № 04В/МВЗ-2011 АО "МВЗ им. М.Л. МИЛЯ" 3 от със срок на действие до 31.01.2015г.	От 29.06.2016г. с №5684/8 от АО "МВЗ им. М.Л.МИЛЯ" са продължени двата сертификата до 01.07.2017г..
➤ Лиценз за техническо обслужване и ремонт на авиационна техника BG CAA-5018 от 15.07.2005г. на ГД"ГВА"	Към момента не са получени новите сертификати и приложенията към тях.
➤ Сертификат за ремонтна организация на вертолети Ми-8/Ми-17 № СПР-95 от 23.03.2012г. на АР МАК със срок на действие до 05.11.2016г.	Извършен надзорен одит № 5018.N145.S. 15-17.20160630+215+208+218. Изготвен план за отстраняване на несъответствията със срок 06.10.2016г..
➤ Сертификат Серия СП №070/2014 на "Стенд за изпитване на опашната трансмисия на вертолети Ми-8, Ми-17 и Ми-24 и техните модификации" валиден до 28.10.2017г.	

3. Работа на Интегрираната система за управление (ИСУ) на дружеството сертифицирана по ISO 9001:2008, ISO 14001:2009 и OHSAS 18001:2007

През 2016 г. ръководството на „Терем - Летец“ ЕООД планира и постави стратегическите и оперативни цели за работа на дружеството през следващите няколко години.

В тази връзка бяха формирани и целите на ИСУ за 2016 г. и беше потвърдена Политиката на ИСУ за периода 2016 – 2018 година.

ИСУ беше усъвършенствана, като документацията на системата за управление на качеството беше качена на вътрешния сайт на „Терем-Летец“ ЕООД. Това улесни достъпа до пълния комплект документи на системата. Поддържането на системата само в електронен вариант има предимства свързани с това, че справките стават винаги в реално време и отпадна поддържането на много голям обем документи на хартиен носител.

За постигане на изискванията на стандартите и гарантиране развитието на ИСУ през 2016 г. се проведеха два Прегледа на ръководството - през м.февруари и м. ноември и два вътрешни одита. Те позволиха да се запишат конкретни препоръки и коригиращи действия във връзка с развитието на системата.

На проведените ресертификационни одити на ИСУ на дружеството (през м. март 2016 г. по ISO 9001:2008 и през м. декември по ISO 14001:2009 и OHSAS 18001:2007) се потвърдиха притежаваните сертификати от дружеството за следващите три години – до 2018 година.

През 2016 година няма регистрирани рекламации от страна на наши клиенти.

Дружеството поддържа нужната компетентност на специалистите ангажирани с дейността на ИСУ чрез ежегодното им обучение. През 2016 г. са проведени две обучения на специалистите от „Терем-Летец“ ЕООД и курс за обучение на Представителите на ръководствата, координаторите по околна среда и ЗБУТ и вътрешните одитори от „Терем-Летец“ ЕООД и дъщерните му дружества.

Развитието и усъвършенстването на Системата за управление на качеството на „Терем-Летец“ ЕООД е допълнителна гаранция за качеството, предоставяно на нашите клиенти.

4. Дейност в областта на информационните технологии

През 2016 г. дружеството продължи да обновява и усъвършенства своята информационна среда и прилаганите технологии и системи за управление на информационните ресурси. Наред с ежедневната и системна поддръжка на информационните технологии и системите за управление на информационните ресурси, през 2016 г. успешно се спомогна за усъвършенстването и изграждането на различни системи, чрез които да се гарантира надеждността и сигурността на информационните системи по отношение на превенция от загуба на данни, както и възможността, при евентуална повреда, възникнала вследствие на форсмажорни обстоятелства, за минимизиране на времето за възстановяване на работещите сървъри като web, mail и други.

5. Персонал

Дружеството разполага с висококвалифицирани и с голям опит човешки ресурси, способни да реализират неговите основни цели.

През 2016 г. започна оптимизиране и реструктуриране на персонала в Дружеството. В различните структурни звена на Дружеството бе направен преглед на числеността на персонала, след което се пристъпи към тяхното оптимизиране. Приета е нова организационна структура, в сила от 27.02.2016 г., която действа и към настоящия момент. Въз основа на това, използвайки

законовите разпоредби, разписани в Кодекса на труда и Колективния трудов договор бяха освободени служители от дружеството, като им бяха изплатени съответните обезщетения.

Броят на персонала към 31 декември 2016 г. е 144 служители (2015 г. 132 служители).

В дружеството са създадени оптимални условия на работната среда, като се провежда политика за непрекъснато подобряване на условията на труд. В изпълнение на договора със Служба „Трудова медицина“ същата изследва и анализира здравното състояние на служителите и работниците с цел превантивни мерки по ЗБУТ.

Обучението и развитието на персонала чрез квалификация, преквалификация, курсове и др. повишава квалификацията на служителите и е в кръга на вниманието на Ръководството при изпълнението на целите на Бизнес-програмата за 2016 г. и изцяло се организира и ръководи съгласно принципите на ISO 9001:2008

6. Дивиденди

- *Дивиденди, гласувани на редовното общо събрание на „Терем-Летец“ ЕООД*

Предвид, отчетената загуба за 2015 г., едноличният собственик на капитала на „ТЕРЕМ-Летец“ ЕООД, в качеството му на общо събрание, проведено на 25 юни 2016 г. не разпредели дивидент за „ТЕРЕМ“ ЕАД.

7. Рискови фактори, специфични за дейността на „Терем-Летец“ ЕООД през 2016 г.

Рисковете, на които е изложено дружеството могат да се разделят в зависимост от пораждащите ги фактори и възможностите за управлението им на **систематични** и **несистематични**.

Систематичните рискове се свързват с общото състояние на макроикономическата среда. Те се отнасят до всички стопански субекти в страната и са резултат от външни за дружеството фактори, върху които то не може да влияе.

Макроикономическият риск се характеризира чрез основните макроикономически индикатори – брутен вътрешен продукт, валутен курс, равнище на инфлацията и лихвени равнища, промени в ценовите равнища на фондовия пазар, бюджетен дефицит, безработица и др.

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2013 – 2016 г. са представени в таблицата по-долу:

Показатели	2013	2014	2015	2016
БВП в млн. лева*	82,166	83,634	88,571	89,115
Реален растеж на БВП**	0.4%	1.5%	3,0%	2,1%
Инфлация в края на годината	(0.9)%	(2.0)%	(0.9)%	(0.5)%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,47	1,47	1,76	1,77
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,42	1,61	1,80	1,86
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.03	0.01	0.00
Безработица (в края на годината)	11.8%	10.7%	10.0%	8,00%

източник: БНБ

**предварителни данни за 2016 г.*

***предварителни данни към 30.09.2016 г.*

Систематичните рискове не могат да бъдат избегнати от икономическите субекти в страната, което поражда необходимостта от извършването на анализи и прогнозиране на макроикономическите показатели с цел тяхното минимизиране.

Забавянето на икономическия растеж и влошаването на макроикономическите параметри в страната би довело до намаляване на реалните доходи и покупателната способност на населението, което неминуемо ще засегне негативно печалбите на съответното дружество.

Несистематичните рискове са рискове, върху които дружеството може да упражни контрол. В зависимост от пораждащите ги фактори те могат да бъдат разделени на **секторен (отраслов)** и **оперативен (фирмен) риск**.

Секторният (отрасловият) риск е рискът, свързан с развитието на сектора, в който оперира дадена компания. Той се поражда от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци в този отрасъл, силна конкуренция на външния пазар, нелоялна конкуренция на вътрешния пазар, социални конфликти и др.

Фирменият риск е свързан с дейността на дружеството. Той е специфичен за всяка компания и се влияе от възможността на дружеството да посреща задълженията си.

Някои от специфичните рискове, пред които е изправено дружеството са:

- През последните пет години, МО сключва ограничен брой договори за ремонти, производство, модернизация и утилизация на въоръжение и военна техника с дружеството, поради по-ограничения размер на бюджетни финансови средства. Поради това, дейността на дружеството се осигурява с приходи от договори за производство на специална и гражданска продукция, сключвани от „Терем-Летец“ ЕООД с местни и чужди фирми;
- Висока степен на динамика на вътрешния и външните пазари на специална и гражданска продукция.

Управление на финансовия риск

Информацията за целите и политиката на предприятието по управление на финансовия риск, както и за експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска, свързан с паричните потоци е налична в оповестяването към индивидуалния годишен финансов отчет за 2016 г. (Приложение № 29).

8. Важни събития след съставяне на годишния счетоводен отчет.

Няма настъпили важни събития, след датата на съставяне на финансовия отчет за 2016 г., които да налагат неговата корекция.

9. Важни научни изследвания и разработки

Дейността на "Терем-Летец" ЕООД през 2016 г. не е свързана с извършването на нови научни изследвания или специални разработки.

10. Наличие на клонове на предприятието

"Терем-Летец" ЕООД не притежава клонове.

11. Информация за притежавани собствени дялове

„Терем-Летец“ ЕООД не притежава собствени дялове от капитала на дружеството.

12. Информация за ключовия управленски персонал

- *Възнаграждения, получени през годината от ръководния управленски персонал*

Възнаграждението на ръководния управленски персонал на “Терем-Летец” ЕООД се определя от “Правилник за реда за упражняване правата на Държавата в търговски дружества с държавно участие”, приети с ПМС № 112 от 23.05.2003 г.

През 2016 г. дружеството има назначени управител и контролор.

Възнагражденията получени от ключовия управленски персонал през 2016 година са общо в размер на 96 хил. лева.

- *Придобити, притежавани и прехвърлени от управителя/контролора дялове от капитала на „Терем-Летец“ ЕООД*

През 2016 г. управителят/контролорът не са придобивали, прехвърляли и не притежават дялове от капитала на „Терем-Летец“ ЕООД.

- *Права на управителя/контролора да придобиват дялове или облигации на дружеството*

В Устава на дружеството не са залегнали особени разпоредби, даващи право на управителят/контролорът да придобиват дялове или облигации на дружеството.

- *Участие на управителя в търговски дружества, като неограничено отговорен съдружник*

Управителят на дружеството не участват като неограничено отговорен съдружник, притежаващ повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и не участва в управлението на друго дружество или кооперация, като прокурист, управител или член на съвет.

13. Вероятно бъдещо развитие на дружеството

През следващите три години (2017 – 2019) не се предвижда промяна в предмета на дейност на дружеството. Усилията ще бъдат насочени към увеличаване на специална и гражданска продукция, с което да се компенсира недостатъчния обем специализирана продукция за МО.

Предвижда се промяна – увеличение в числеността на персонала от 144 души на 147 души в края на 2017 г.

- *Планирана стопанска политика през следващата 2017 година*

През 2017 година дружеството ще продължи да инвестира в нови продукти, гражданска и специална продукция, модернизация на съществуващи изделия; изработване на нови изделия; демилитаризация за използване за граждански цели на военна техника за граждански цели .

Не се предвижда значително увеличение на числеността на персонала, като ще бъдат извършени структурни промени в организационната структура на дружеството, които са продиктувани от прилагане на мерки за повишаване ефективността на стопанската дейност. В това отношение ще се предприемат и действия за повишаване квалификацията на персонала. В съответствие с приетия годишен план за обучение ще се проведе обучението на персонала и специалистите, ангажирани в Интегрираната система на управление на дружеството, сертифицирана по ISO 9001, ISO 14001 и ISO 18001.

14. Друга информация

- *Информация за сделки със свързани лица през 2016 г.*

През годината дружеството е сключило търговски сделки със следните свързани лица:

Дружество	Вид на свързаността
Терем ЕАД	компания-майка
Терем – Хан Крум ЕООД	дъщерно дружество на компанията-майка
Терем - Ивайло ЕООД	дъщерно дружество на компанията-майка

- *Информация за сключване на сделки, които са извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.*

През 2016 г. “Терем-Летец” ЕООД не е сключвало сделки, в т.ч. и със свързани лица, които са извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

- *Чужди активи на отговорно пазене*

Към 31.12.2016 г. няма приети за съхранение чужди активи в складовете на дружеството.

- *Информация относно сключените от дружеството, в качеството на заемополучател, договори за заем.*

Към 31.12.2016 г. дружеството няма сключени договори за овърдрафт или инвестиционен кредит с банкови или финансови организации.

- *Информация за настъпили промени през 2016 г. в основните принципи за управление.*

През 2016 г. не са настъпили промени в основните принципи за управление на дружеството.

- *Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал на Дружеството.*

“Терем-Летец” ЕООД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал на дружеството. Общата стойност на задълженията или вземанията на дружеството по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения капитал на предприятието.

Управител

на „ТЕРЕМ-ЛЕТЕЦ” ЕООД

Д-р инж. _____ Николай Загорски